

Els fotògrafs Merletti: mig segle de fotoperiodisme

Pep Parer

La primera meitat del segle XX a Catalunya va estar carregada de convulsions i canvis, i els Merletti, Alessandro -pare- i Camilo -fill- , sobretot a Barcelona, en més o menys grau, en van ser testimonis d'excepció; i ho van ser emprant una càmera fotogràfica i aplicant un nou llenguatge visual que neix amb el segle: el fotoperiodisme.

És en aquest moment on la tradició de la fotografia de galeria, encarcarada i preparada, perd tota vigència. L'escenari de cartró pedra de l'estudi és substituït per l'entorn natural dels protagonistes de les imatges. Evidentment, el resultat és un llenguatge més directe i convincent: la vida tal com és, pren les pàgines dels setmanaris i revistes.

Aquest període d'esplendor del fotoperiodisme, que els anys vint ja està consolidat definitivament i que continuarà fins molt entrats els anys trenta, tant a l'Estat espanyol com a la resta del món, coincideix plenament amb l'èxit d'Alessandro Merletti. El seu caràcter innovador i atrevit, de vegades extravagant, li va donar un reconeixement que no tenien altres fotògrafs.

Merletti va ser el cap visible del col·lectiu dels reporters gràfics durant molts anys i un exemple a seguir per a molts d'ells. Va trencar esquemes, i vull pensar que a Barcelona va trobar el camp ideal per portar a la pràctica les seves idees innovadores. Potser perquè d'ofici havia estat rellotger o perquè la seva experiència vital va ser molt dura, Merletti va fugir de l'ortodòxia professional i va imposar una nova mirada a la realitat.

Tot era del seu interès i evidentment l'esport va ser un tema recurrent en el seu treball. Ciclistes, boxadors, aviadors, futbolistes i tota mena d'esportistes van ser retratats d'una manera àgil i directa, en plena competició o retratant-los fora dels camps de joc, fent-los protagonistes indiscutibles del que va ser una època daurada de l'esport.

Els Merletti van formar part activa del fotoperiodisme a Catalunya durant quasi vuitanta anys. De fet, la seva història reflecteix la història d'aquest col·lectiu de professionals dels mitjans d'informació gràfica i l'evolució soferta al llarg dels anys. A la col·lecció, que es conserva a l'Arxiu Històric Fotogràfic de l'IEFC, trobem exemples clars d'aquesta evolució, tant en la tècnica (formats de negatius que van des de plaques de vidre 13x18 a rodets de pas universal, tipus Leica), com en la interpretació icònica o l'estil de cada tema representat.